

DOGAĐAJI

MINE Sastanak direktora za protuminsko djelovanje Hrvatska će za pet godina biti očišćena od mina

ŠIBENIK - Potpredsjednica Vlade Đurđa Adlešić otvorila je u srijedu 11. međunarodni sastanak direktora centara za protuminsko djelovanje i savjetnika Ujedinjenih naroda, koji je ove godine prvi put organiziran izvan Ženeve, te se od 13. do 18. travnja održava u Sloveniji i Hrvatskoj.

Sastanak je organizirala Služba za protuminsko djelovanje UN-a, uz potporu Međunarodne zaklade za razminiranje i pomoć žrtvama mina i Hrvatskog centra za razminiranje, a okupio je oko 230 sudionika iz 62 zemlje. Cilj mu je preispiti-

vanje napretka u uništavanju pješačkih mina i zaostalih ubojitih sredstava, ubrzanje procesa razminiranja razvojem novih tehnologija, nacionalnih institucija i programa za razminiranje.

Potpredsjednica Vlade Đurđa Adlešić kazala je da, iako je bilo planirano da se do iduće godine razminiraju sve površine pod minama, to neće biti moguće. No, dodala je da bi se taj posao ipak mogao završiti u sljedećih pet godina. »Od 340 milijuna eura dosad potrošenih za razminiranje u Hrvatskoj, iz državnog proračuna osigurano je 85 posto«, kazala je Adlešić. Istaknula je da je pod minama 997 četvornih kilometara, odnosno svaki peti stanovnik Hrvatske živi u minski sumnjivom području. U 12 županija - 112 općina i gradova - postavljeno je 14.500 oznaka za mine, no unatoč tome Hrvatska je sigurna zemlja zahvaljujući programu razminiranja. [Hina]

GENERALI I PBZ Životno osiguranje i ulaganja S 1000 eura godišnje do 780 eura mjesečno

ZAGREB - »Od početka idućeg tjedna PBZ i Generali osiguranje ponudit će klijentima zajednički proizvod pod nazivom Vizija - životno osiguranje s ulaganjem u investicijske fondove, u okviru kojega klijent niz parametara može prilagoditi svojim potrebama«, kazali su Michele Ciriaco, predsjednik Uprave Generali osiguranja, i Tomislav Lazarić, član Uprave PBZ-a, na konferenciji za novinare u srijedu. Naime, nakon određivanja iznosa koji će izdvajati za tu vrstu ulaganja, osiguranik može izabrati omjer između udjela koji će biti uloženi u garantirani dio, iz kojega se nakon proteka perioda ulaganja jamči određena mjesečna renta, te udjela

koji će biti uloženi na tržištu. Tu osiguranik može izabrati vrstu fondova i razinu rizika ulaganja. Iz tog dijela uloga u PBZ-u i Generaliju osiguraniku mogu izračunati očekivani iznos ukupne isplate na kraju razdoblja štednje, odnosno očekivanu mjesečnu rentu. Na primjeru osiguranika koji počinje štedjeti s 30 godina i ulagati će 1000 eura godišnje, s time da ulog dijeli pola-pola, uz prosječan prinos fondova od 10,78 posto, u Generaliju su izračunali da osiguranik nakon 30 godina može računati na 22.663 eura garantirane isplate te dodatnih 108.239 eura na temelju ulaganja, odnosno na doživotnu mjesečnu rentu od 780 eura. [M. Matković]

PARK PRIRODE Pojačan nadzor

Zbog mrijesti zabranjen ribolov u Kopačkom ritu

KOPAČKI RIT - Mrijest ribe u jednom od najvećih prirodnih mrijestilišta slatkovodne ribe u Europi, u Kopačkome ritu, posebno je važan za riblju populaciju pa ga djelatnici Javne ustanove Parka prirode Kopački rit pojačano nadziru.

Glavni nadzornik Kopačkog rita Damir Opačić izjavio je u srijedu Hini kako je u cilju zaštite ribljeg fonda i osiguravanja mira ribi u mrijestu, od 1. veljače do 31. svibnja, zabranjen svaki oblik ribolova u Kopačkome ritu, što znači i na onim mjestima gdje inače mogu pecati sportski ribolovci.

»Kada temperatura vode dosegne plus 18 stupnjeva Celzijevih, mrijesti se smud, a zadnji se mrijesti som koji također voli topliju vodu«, rekao je Opačić. Istaknuo je kako je mrijest ribe poseban fenomen koji, kada se uspije vidjeti, predstavlja pravi do-

življaj, jer voda bude kao pjena, a riba, posebno šarana, baca se iznad vode.

»Mrijest smuđa uglavnom je završen, a zanimljivo je da kada ženka smuđa odloži ikru, gnijezdo čuvaju i mužjak i ženka. Šaran i štuka su se izmrijestili, a zabrana ribolova prestaje 31. svibnja kada se izmrijesti i som«, kazao je Opačić. Pojačani nadzor u Kopačkome ritu obavlja se u suradnji s policijom. Na žalost, kazao je Opačić, »ima krivolovaca koji posebno najkvalitetnije vrste, poput smuđa, soma i šarana, love u vrijeme mrijesta«. [Hina]

ZDRAVA HRANA Projekt 'Zelena eko-košara' dobio potporu Europske komisije

UPISNIK

Registrirano 477 ekoloških proizvođača

U Hrvatskoj je potkraj 2007. godine u Upisniku ekološke proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bilo upisano 477 ekoloških proizvođača. Najviše ekoloških proizvođača ima u Osječko-baranjskoj županiji, njih 76, slijedi Bjelovarsko-bilogorska županija sa 48 takvih proizvođača te Zagrebačka s 45. U Sisačko-moslavačkoj županiji sve ih je više, a trenutačno ih je 35. To je i jedina hrvatska županija, među njih 17, koje su se proglasile GMO-slobodnim područjima, koja je uvrštena u europsku mrežu regija slobodnih od GMO-a. Ove je godine u upisnik upisan i prvi eko-proizvođač iz Dubrovačko-neretvanske županije.

Sve popularnija dostava zdrave hrane

Ekokošare dostavljamo na petstotinjak adresa na području Zagreba, najčešće jednom tjedno, kaže Ivka Sever

Gordana PETROVIĆ

Hrana postaje bezimena roba često upitnog načina proizvodnje, podrijetla i kvalitete. Proizvodnja, skladištenje, transport te odlaganje ambalaze uzrokuju mnoge ekološke probleme. Veliki trgovački lanci postaju vikend-izletišta, dok se na tržnicama kupuje sve manje, a o vikend-posjetu poljoprivrednom imanju s kojeg se kupuje hrana ni ne sanja se. Stoga je ekološko poljoprivredno gospodarstvo Sever iz Lepšića kraj Ivanić Grada, zajedno s Udrugom »Ekologika«, pokrenulo projekt »Zelena eko-košara«, koji je dobio i financijsku potporu u okviru programa Europske komisije putem Regionalnog centra zaštitite okoliša za srednju i istočnu Europu. Zelene eko-košare nisu nikak-

va novost u Europi, a u Hrvatskoj, to jest u Zagrebu, nekoliko posljednjih godina sve su traženije.

»Zelene eko-košare dostavljamo na adrese oko 500 obitelji na području grada Zagreba, najčešće jednom tjedno, no i češće ili rjeđe, ovisno o potrebama i navikama naših kupaca. Sadržaj košare određuje svaki kupac, a izbor namirnica ovisi o trenutačnoj sezonskoj ponudi«, kaže Ivka Sever. Minimalna cijena eko-košare je 100 kuna, no izvan sezone kada je izbor smanjen ta cijena pada i na 50 kuna.

Takvim načinom kupovine potiče se lokalna proizvodnja i razvoj ruralnih područja te pridonosi razvitku ekološke poljoprivrede kao održivog načina proizvodnje hrane«, ističe Sonja Karoglan Todorović, direktorica »Ekologike«. Potrošač točno zna kakve proiz-

vode dobiva i od koga kupuje.

Naime, konzumiranjem lokalno proizvedene hrane smanjuje se potrošnja fosilnih goriva za transport, a time onečišćenje zraka, vode i tla, ali i količina ambalaze. Ekološki proizvodi ne sadrže ostatke pesticida, genetski modificirane organizme, umjetne boje te nitrata.

Ekološko poljoprivredno gospodarstvo Sever ubraja se među veće ekološke proizvođače, a na 75 hektara uzgajaju razne žitarice, dvadesetak vrsta povrća i nešto voća, zatim koze, kokoši nesilice, guske, patke i pure. Obitelj Sever nositelj je i prvog hrvatskog certifikata ekološkog poljoprivrednog gospodarstva i prvog hrvatskog znaka ekološkog proizvoda te jedino koje na kućne adrese dostavlja svoje proizvode u vidu zelene eko-košare.

ZARAZA Tijekom utorka i srijede u pulsku opću bolnicu javilo se šest osoba

Istarske golfere pokosila Q-groznica?

PULA - »Tijekom utorka i srijede u Opću bolnicu Pula javilo se ukupno šest osoba, svi se povezuju s igranjem golfa te postoji klinička sumnja da su oboljeli od zoonoze, životinjske bolesti Q-groznice«, potvrdili su nam ravnatelj bolnice prim. dr. Lems Jerin te epidemiologinja dr. Vlasta Skopljak. Postoji, dakle, sumnja u epidemiju Q-groznice u južnoj Istri.

Svi su golferi pokazivali jednake simptome - glavobolju, povišenu temperaturu, bolove u mišićima i opću slabost i dok se pet osoba liječi ambulantno, jedna je osoba u bolnici u Puli smještena na jedinici za intenzivnu njegu te, pored standardne terapije na uzročnika Q-groznice ili takozvane ovčje groznice, dobiva i simptomatsku terapiju. »Pacijent je bolje i to je

Svi zaraženi igraju golf u Guranu kod Vodnjana

sve što vam mogu reći«, kratko je kazao ravnatelj bolnice prim. dr. Lems Jerin. Kaže i da pojava Q-groznice, koja u pulskom slučaju još nije potvrđena, nije nešto novo te se svake godine bilježi nekoliko slučajeva. Voditeljica Epidemiološke službe Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije dr. Vlasta Skopljak kazala je da još nema potvrde pojave Q-groznice, s obzirom na to da je prvi nalaz negativan. Nalaz će se po-

noviti kroz petnaestak dana, jer inkubacija traje do tri tjedna.

Šest osoba koje pokazuju jednake simptome česti su gosti golf-vježbališta u Guranu kod Vodnjana u blizini kojeg je farma ovaca. Profesionalni golfer i trener Vanja Nikolić, koji vodi golf-vježbalište u Guranu, također se u srijedu javio liječniku zbog tegoba koje upućuju na Q-groznicu. »Predlažem da svi koji su bili u Guranu kolektivno odu na vadenje krvi da utvrdimo je li riječ o toj bolesti«, kaže Nikolić.

Premda su golferi posjećivali i igralište na Velikom Brijunu, dr. Skopljak nam kaže kako pojava više gravitira lokaciji na kopnu, dakle Guranu. Iz Nacionalnog parka Brijuni demantirali su mogućnost da su se golferi tamo zarazili.

Q-GROZNICA

Smrtnost u jedan do dva posto slučajeva

Od Q-groznice obično obolijevaju stručne osobe, veterinari, stočari, mesari, šumari. Uzročnik je bakterija Coxiella burnetii, a čovjek se najčešće zarazi udisanjem zraka koji sadrži velik broj organizama koji se zadržavaju u zemlji iz isušenog tkiva posteljice ovce kod janjenja, plodne vode i ekskreta životinja. Do 40 posto zaraženih razvija upalu pluća, većina bolesnika ima pogoršani nalaz jetrenih enzima, a neki mogu razviti i hepatitis. Većina bolesnika potpuno se izliječi antibioticima dok jedan do dva posto može i umrijeti.